

Mieczysław Lubański

Pamięci Księdza Profesora Stanisława Mazierskiego (1915-1993)

Studia Philosophiae Christianae 30/1, 191-193

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Logic and Theory of Knowledge, ed. by L. Borkowski, S. Kamiński, A. B. Stępień, vol. 1, Lublin 1985, Towarzystwo Naukowe KUL.

[67] *A Formulation of the Classical Definition of Truth*, [w:] *Studies in Logic and Theory of Knowledge*, ed. by L. Borkowski, S. Kamiński, A. B. Stępień, vol. 1, Lublin 1985 33-44, Towarzystwo Naukowe KUL.

[68] *Dowód równoważności dwóch sformułowań klasycznej definicji prawdy*, *Roczniki Filozoficzne*, 35 (1987) z. 1.

[69] *Studia logiczne. Wybór*. Lublin 1990, 496, Towarzystwo Naukowe KUL.

[70] *Wprowadzenie do logiki i teorii mnogości*, Lublin 1991, 445, Towarzystwo Naukowe KUL.

MIECZYŚLAW LUBAŃSKI

**PAMIĘCI KSIĘDZA PROFESORA
STANISŁAWA MAZIERSKIEGO (1915-1993)**

Stanisław Mazierski urodził się dnia 9 października 1915 roku w mieście Kowal (pow. Włocławek) z ojca Józefa i matki Apolonii z Rojewskich. Po ukończeniu Szkoły Powszechnej w rodzinnym mieście w 1930 roku uczęszczał do Państwowego Gimnazjum i Liceum Ziemi Kujawskiej we Włocławku, w którym otrzymał świadectwo dojrzałości w 1935 roku.

Po rocznej przerwie wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. Tutaj ukończył dwa lata filozofii oraz jeden rok teologii. Wybuch wojny 1939 roku przerwał mu dalsze studia na okres jednego roku. Ratując się ucieczką przed okupantem hitlerowskim przybywa do Warszawy. Tu kontynuuje studia teologiczne w Metropolitalnym Seminarium Duchownym uwieńczone święceniami kapłańskimi w roku 1943.

Po święceniach zostaje skierowany do pracy duszpasterskiej w archidiecezji warszawskiej w charakterze wikariusza. Po wyzwoleniu powraca do swej macierzystej diecezji, gdzie w roku 1945 otrzymuje nominację na administratora parafii Kruszyn.

Warto odnotować, że z racji swych studiów seminaryjnych słuchał wykładów ks. dra Stefana Wyszyńskiego, późniejszego kardynała i Prymasa Polski.

W roku 1947 podjął studia filozoficzne na Wydziale Teologii Katolickiej Uniwersytetu Warszawskiego. Słuchał m.in. wykładów Władysława Tatarkiewicza, Piotra Chojnackiego, Józefa Iwanickiego. W czerwcu 1950 roku uzyskuje dyplom magistra filozofii chrześcijańskiej. Rok później doktoryzuje się w Uniwersytecie Warszawskim na podstawie pracy pt. *Pojęcie konieczności w filozofii św. Tomasza z Akwinu* (promotor J. Iwanicki). Ukazała się ona drukiem w Lublinie w roku 1958.

W roku akademickim 1952/53 rozpoczął pracę naukowo-dydaktyczną na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej KUL, najpierw jako asystent, potem adiunkt w Katedrze Filozofii Przyrody, w następnych latach jako zastępca profesora w powyższej katedrze. Od roku 1957 jest kierownikiem Sekcji Filozofii Przyrody Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

W roku 1961 habilituje się na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej ATK na podstawie rozprawy pt. *Determinizm i indeterminizm w aspekcie fizykalnym i filozoficznym* (Lublin 1961).

W latach 1962-1964 przebywa w Belgii (Louvain) na stypendium naukowym. Jego pobyt zaowocował pracą pt. *Prolegomena do filozofii przyrody inspiracji arystotelesowsko-tomistycznej*, która została opublikowana w Lublinie w 1969 roku.

Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego otrzymał w roku 1971, zaś profesora zwyczajnego – w roku 1981.

Był współinicjatorem utworzenia Specjalizacji Filozofii Przyrody jako względnie samodzielnej jednostki dydaktyczno-naukowej na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej KUL. Ze strony władz uczelni patronowali wspomnianemu przedsięwzięciu: prof. Marian Rechowicz – ówczesny rektor KUL, prof. Czesław Strzeszewski – ówczesny dziekan Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej, zaś od strony czysto naukowej – doc. Wacław Staszewski, wykładowca fizyki i doc. Włodzimierz Kałkowski, wykładowca zoopsychologii.

Zasługi Profesora Stanisława Mazierskiego jako kierownika Sekcji Filozofii Przyrody są ogromne. To pod jego ustawiczną, troskliwą opieką specjalizacja ta rozwijała się przyciągając młodzież otwartą wobec osiągnięć nauk przyrodniczych i przeświadczoną o tym, że filozofia będzie komunikatywna dla dzisiejszego człowieka, jeżeli nie utraci więzi z naukami przyrodniczymi. Specjalizację Filozofii Przyrody ukończył cały szereg osób zarówno świeckich, jak i duchownych. Obecnie prawie każda wyższa uczelnia kościelna (chodzi głównie o seminaria duchowne) liczy wśród wykładowców filozofii przyrody bądź bezpośrednich uczniów Profesora Stanisława Mazierskiego, bądź uczniów jego uczniów. Podsumowując osiągnięcia Profesora w tej dziedzinie można krótko powiedzieć, że specyfikacja filozofii przyrody to dzieło, które powstało z jego inspiracji, trwa nadal i rozwija się pomyślnie.

Książki Profesor ukazywał wieloaspektowość każdego niemal zagadnienia filozoficzno-przyrodniczego. Przestrzegał przed jednostronnością ujęcia. Z wielką erudycją wskazywał na liczne relacje zachodzące między różnymi stanowiskami filozoficznymi. Był ogromnie odcytany, a u courant aktualnych dyskusji naukowoprzyrodniczych i filozoficznych. Bardzo poważnie traktował swoje obowiązki jako recenzenta prac naukowych. Był zdania, że przygotowanie gruntownej, wnikliwej, krytycznej recenzji jest prawdziwym egzaminem dla uczonego. W pracach studenckich potrafił wydobyc nowe pomysły i zachęcić początkującego adepta filozofii przyrody do dalszych badań. Nieustannie inspirował i zachęcał do pracy naukowej.

Aczkolwiek etatowo był związany z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim, to jednak liczne były również jego powiązania z Akademią Teologii Katolickiej. O formalnych stronach powiązań już była mowa. należy uzupełnić informację, że Profesor brał udział jako recenzent w przewodach doktorskich i habilitacyjnych nie tylko w ATK. Pisał również recenzje w sprawach awansu naukowego. Czynnie uczestniczył w sympozjach organizowanych przez ATK. Zorganizował w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim trzy ogólnopolskie sympozja naukowe:

- 1) *Problematyka czasu*, 5-6 listopada 1975.
- 2) *W stulecie urodzin Alberta Einsteina*, 17-18 listopada 1978.
- 3) *Nauki przyrodnicze – filozofia – religia*, 19-20 listopada 1980.

Opublikował ponad 30 artykułów naukowych. A także książki: *Elementy kosmologii filozoficznej i przyrodniczej* (Poznań 1972), *Zarys filozofii przyrody ożywionej*, praca zbiorowa pod jego redakcją (Lublin 1980), *Prawa przyrody* (Studium metodologiczne). Za dzieło jego życia można uznać ostatnią ze wspomnianych monografii, która ukazała się drukiem w podobnej relacji czasowej do jej autora, jak to miało miejsce z *De revolutionibus* Mikołaja Kopernika.

W dowód uznania osiągnięć oraz zasług ks. prof. Stanisława Mazierskiego dnia 17 maja 1989 roku odbyła się w salonach rektorskich KUL uroczystość wręczenia mu książki pamiątkowej.

Profesor był członkiem zwyczajnym Towarzystwa Naukowego KUL, członkiem Polskiego Towarzystwa Astronomicznego oraz towarzystw zagranicznych: Société Internationale pour l'Etude de la Philosophie Médiévale, Société Internationale Thomas d'Aquin.

Był człowiekiem głębokiej wiary. Omawiając filozofię Martina Heideggera, który głosił, że istnienie ludzkie jest skierowane ku śmierci, przeciwstawiał się powyższej tezie uważając ją za fałszywą, ponieważ życie ludzkie jest skierowane ku zmartwychwstaniu. Zmarł 23 czerwca 1993 roku w Lublinie. Głównymi koncelebransami podczas

liturgii pogrzebowej byli: bp Roman Andrzejewski (Włocławek), bp Ryszard Kamiński (Lublin), prof. Stanisław Wielgus (rektor KUL). Został pochowany na miejscowym cmentarzu przy ul. Lipowej dnia 28 czerwca 1993 r.

SZCZEPAN W. ŚLAGA

**PAMIĘCI KSIEDZA PROFESORA
WŁODZIMIERZA SEDLAKA (1911-1993)**

W minionym roku z grona żyjących odszedł do wieczności człowiek, który przez swój niestrudzony i twórczy zapał, przez niezwykle szeroki zakres zainteresowań i niekonwencjonalny sposób myślenia stał się – niemal od pierwszych swych publikacji – przedmiotem fascynacji, sporów, a nawet niechęci. Tworzone przezeń koncepcje i teorie, w szczególności w zakresie szeroko pojmowanej biologii teoretycznej i ewolucyjnej, były tak nowatorskie, że niemal obrazoburcze wobec nauki ortodoksyjnej. Większość z nich – ze względu na zbyt skąpe potwierdzenia empiryczne i w ogóle na trudności teoretyczne wypracowania odpowiednich metod badawczych – pozostaje nadal bardziej zespołem hipotez i wizji, niż ukończonych rozwiązań.

Człowiekiem tym był Włodzimierz Sedlak, urodzony 31. X.1911 r. w Sosnowcu. Po ukończeniu gimnazjum matematyczno-przyrodniczego w Skarżysku-Kamiennej w 1930 r. rozpoczął studia filozoficzno-teologiczne w Seminarium Duchownym w Sandomierzu uwieńczone przyjęciem święceń kapłańskich w 1935 r. Po święceniach podjął nauczanie w szkole podstawowej w Ćmielowie, potem w Sienniu, także w czasie okupacji i w pierwszych latach po wyzwoleniu. Jako nauczyciel rozpoczął studia na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym UMCS uzyskując magisterium z antropologii (u prof. Jana Mydlarskiego) w 1949 r., a w następnym – magisterium z pedagogiki. W 1951 r. uzyskał na UMCS tytuł doktora nauk przyrodniczych za pracę *Zmienność organizmu jako podstawa biologiczna wychowania*. Od 1958 r. datują się jego pierwsze publikacje; od 1960 r. został zatrudniony na stanowisku adiunkta na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej KUL, gdzie też habilitował się w 1966 r. na podstawie rozprawy *Możliwość odtworzenia początków ewolucji organicznej na podstawie komponenta krzemowego*. Rok później utworzył i został kierownikiem Katedry Biologii Teoretycznej na tymże Wydziale. W 1974 r. uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1980 – profesora zwyczajnego.

Od początku swej pracy na KUL ks. Sedlak nie ograniczał się do zajęć dydaktycznych i nie zamykał się w murach tej Uczelni. Podejmował różnorakie inicjatywy, organizował sympozja, wygłaszał odczyty w PAN i na innych uczelniach, przygotowywał młode kadry naukowe w zakresie swej specjalności. Poprzez artykuły i wywiady prasowe popularyzował rozwijane przez siebie idee. Był członkiem wielu towarzystw naukowych.

W publikacjach naukowych i popularnonaukowych ks. Sedlak podejmował niezwykle szeroki wachlarz zagadnień odnoszących się do zjawisk i procesów przyrody tak nieożywionej, jak i ożywionej. Prace te mieszczą się na pograniczu petrografii, geologii, historii metalurgii (hutnictwa), fizyki, paleontologii, biologii. Wśród nich znajdują się takie, które na pierwszy rzut oka nie mają styczności z biologią, chociaż ku niej prowadziły. Można tu wskazać zwłaszcza na wcześniejsze prace Sedlaka, dotyczące m.in. pojęcia czasu i jego powiązania z przestrzenią i ruchem w fizyce relatywistycznej, przestrzeni i pola elektromagnetycznego. W ramach badań geologiczno-petrograficznych zajmował się m.in. budową wnętrza Ziemi, genezą zjawisk geoenergetycznych, wulkanizmem i zjawiskami trzęsienia Ziemi. Przyczyny tego typu zjawisk, a także zróżnicowania się masy Ziemi na poszczególne strefy upatruje Sedlak